

2026/1121

21.5.2026

DECYZJA RADY (UE) 2026/1121

z dnia 5 maja 2026 r.

**w sprawie stanowiska, które ma zostać zajęte w imieniu Unii Europejskiej w ramach organów Rady
Europy w odniesieniu do Poszerzonego porozumienia częściowego w sprawie Komitetu
Zarządzającego Specjalnego Trybunału do spraw Zbrodni Agresji przeciwko Ukrainie**

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 212 w związku z jego art. 218 ust. 9,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W konkluzjach z dnia 24 lutego 2022 r. Rada Europejska z całą mocą potępiła niczym niesprowokowaną i nieuzasadnioną agresję wojskową Federacji Rosyjskiej wobec Ukrainy i potwierdziła, że Rosja ponosi pełną odpowiedzialność za ten akt agresji i zostanie pociągnięta do odpowiedzialności za swoje działania.
- (2) W rezolucji A/RES/ES-11/1 z dnia 2 marca 2022 r. Zgromadzenie Ogólne Organizacji Narodów Zjednoczonych (ONZ) uznało, że operacje wojskowe Federacji Rosyjskiej na suwerennym terytorium Ukrainy miały skalę, jakiej społeczność międzynarodowa nie widziała w Europie od dziesięcioleci, z całą mocą potępiło agresję Federacji Rosyjskiej na Ukrainę z naruszeniem art. 2 ust. 4 Karty Narodów Zjednoczonych dotyczącego zakazu użycia siły, i zażądało, aby Federacja Rosyjska natychmiast zaprzestała stosowania siły wobec Ukrainy oraz niezwłocznie, całkowicie i bezwarunkowo wycofała wszystkie swoje siły zbrojne z terytorium Ukrainy w jego międzynarodowo uznanych granicach.
- (3) W dniu 2 marca 2022 r. Urząd Prokuratora Międzynarodowego Trybunału Karnego (MTK) ogłosił, że przystąpił do wszczęcia postępowania karnego w sprawie sytuacji w Ukrainie na podstawie zgłoszeń dotyczących tej sytuacji otrzymanych od 39 państw-stron MTK i w oparciu o ustalenie, że istnieją uzasadnione podstawy, by sądzić, że popełniono zbrodnie podlegające jurysdykcji MTK. Określony w Statucie Rzymskim system jurysdykcji dotyczący zbrodni agresji uniemożliwia jednak obecnie MTK wykonywanie jego jurysdykcji w odniesieniu do zbrodni agresji w sytuacji, w której znalazła się Ukraina.
- (4) W konkluzjach z dnia 20 i 21 października 2022 r. Rada Europejska zwróciła się do Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa (zwanego dalej „Wysokim Przedstawicielem”) i do Komisji o zbadanie możliwości zapewnienia pełnej rozliczalności, m.in. za zbrodnię agresji przeciwko Ukrainie. W swoich konkluzjach z dnia 15 grudnia 2022 r. Rada Europejska z zadowoleniem przyjęła wysiłki na rzecz zapewnienia pełnego rozliczenia zbrodni wojennych i pozostałych najpoważniejszych przestępstw popełnionych w związku z rosyjską wojną napastniczą przeciwko Ukrainie, w tym wysiłki na rzecz znalezienia sposobów zapewnienia rozliczalności za zbrodnię agresji; zachęciła również do kontynuowania tych działań. Rada Europejska zwróciła się do Komisji, Wysokiego Przedstawiciela i Rady, aby czynili postępy w tych pracach, zgodnie z prawem Unii i prawem międzynarodowym, i podkreśliła, że ściganie zbrodni agresji jest kwestią ważną dla całej społeczności międzynarodowej.

- (5) W rezolucji A/RES/ES-11/6 z dnia 23 lutego 2023 r. Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych podkreśliło potrzebę pociągnięcia do odpowiedzialności za najpoważniejsze zbrodnie na mocy prawa międzynarodowego popełnione na terytorium Ukrainy w drodze odpowiednich, sprawiedliwych i niezależnych postępowań karnych i ścigania na szczeblu krajowym lub międzynarodowym oraz zapewnienia sprawiedliwości wszystkim ofiarom i zapobieżenia przyszłym zbrodniom.
- (6) Począwszy od stycznia 2023 r., przedstawiciele około 40 państw, służb Komisji Europejskiej i Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych, a także Rady Europy spotykali się w ramach Grupy Głównej ds. Utworzenia Specjalnego Trybunału do spraw Zbrodni Agresji przeciwko Ukrainie (zwanej dalej „Grupą Główną”) i rozmawiali o sposobach ustanowienia specjalnego trybunału uprawnionego do prowadzenia postępowań karnych oraz do ścigania i sądenia osób, które ponoszą największą odpowiedzialność za zbrodnię agresji przeciwko Ukrainie.
- (7) W dniu 3 lipca 2023 r. w Agencji Unii Europejskiej ds. Współpracy Wymiarów Sprawiedliwości w Sprawach Karnych (Eurojust) uruchomiono Międzynarodowe Centrum Ścigania Zbrodni Agresji przeciwko Ukrainie (ICPA) na potrzeby współpracy i koordynacji krajowych działań w ramach postępowań karnych z myślą o zapewnieniu należytego ścigania zbrodni agresji przeciwko Ukrainie, przy wsparciu uzyskanym dzięki zwiększonemu na postawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/838 ⁽¹⁾ zdolnościom Eurojustu, które umożliwiają Eurojustowi zabezpieczanie, analizę i przechowywanie dowodów dotyczących ludobójstwa, zbrodni przeciwko ludzkości, zbrodni wojennych i powiązanych przestępstw.
- (8) W konkluzjach z czerwca, października i grudnia 2023 r. Rada Europejska potwierdziła swoje poparcie dla ustanowienia specjalnego trybunału. W konkluzjach z marca 2024 r. Rada Europejska stwierdziła, że Federacja Rosyjska i jej przywódcy muszą zostać w pełni pociągnięci do odpowiedzialności za prowadzenie wojny napastniczej przeciwko Ukrainie i za inne najpoważniejsze zbrodnie na mocy prawa międzynarodowego, a także za ogromne szkody spowodowane wojną. Ponadto Rada Europejska oświadczyła, że wspiera starania, także w ramach Grupy Głównej, na rzecz utworzenia trybunału ds. ścigania zbrodni agresji przeciwko Ukrainie, który powinien uzyskać jak najszersze ponadregionalne poparcie i jak najszerszą legitymację.
- (9) W dniu 21 marca 2025 r. Grupa Główna zakończyła prace na szczeblu technicznym nad projektami instrumentów prawnych niezbędnych do ustanowienia specjalnego trybunału, a mianowicie nad porozumieniem między Radą Europy a Ukrainą w sprawie ustanowienia specjalnego trybunału, statutem specjalnego trybunału załączonym do tego porozumienia oraz poszerzonym porozumieniem częściowym w sprawie Komitetu Zarządzającego specjalnego trybunału.
- (10) W dniu 9 maja 2025 r. ministrowie spraw zagranicznych i inni przedstawiciele uczestników Grupy Głównej zbrali się we Lwowie i przyjęli tzw. deklarację lwowską, w której potwierdzili swoje zobowiązanie do ustanowienia specjalnego trybunału w ramach Rady Europy, do jego szybkiego uruchomienia i do wspierania jego skutecznego funkcjonowania.
- (11) W dniu 24 czerwca 2025 r. Komitet Ministrów Rady Europy (zwany dalej „Komitetem Ministrów”) przyjął decyzje upoważniające Sekretarza Generalnego Rady Europy do podpisania, w imieniu Rady Europy, Porozumienia między Radą Europy a Ukrainą w sprawie ustanowienia Specjalnego Trybunału ds. Zbrodni Agresji przeciwko Ukrainie (zwanego dalej „porozumieniem w sprawie ustanowienia specjalnego trybunału”), do którego załączony jest statut Specjalnego Trybunału ds. Zbrodni Agresji przeciwko Ukrainie (zwanego dalej „specjalnym trybunałem”). Ponadto Komitet Ministrów zezwolił na ustanowienie Poszerzonego porozumienia częściowego w sprawie Komitetu Zarządzającego Specjalnego Trybunału ds. Zbrodni Agresji przeciwko Ukrainie (zwanego dalej „poszerzonym porozumieniem częściowym”).

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/838 z dnia 30 maja 2022 r. w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) 2018/1727 w odniesieniu do zabezpieczania, analizy i przechowywania w Eurojuście dowodów dotyczących ludobójstwa, zbrodni przeciwko ludzkości, zbrodni wojennych oraz powiązanych przestępstw (Dz.U. L 148 z 31.5.2022, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/838/oj>).

- (12) W dniu 25 czerwca 2025 r. prezydent Ukrainy i Sekretarz Generalny Rady Europy podpisali porozumienie w sprawie ustanowienia specjalnego trybunału.
- (13) Zgodnie z jego statutem celem specjalnego trybunału jest ściganie i osądzenie przywódców politycznych i wojskowych odpowiedzialnych za akty agresji przeciwko Ukrainie z naruszeniem art. 2 ust. 4 Karty Narodów Zjednoczonych. Komitet Zarządzający specjalnego trybunału, który ma powstać na mocy rezolucji ustanawiającej poszerzone porozumienie częściowe, ma na celu zapewnienie środków finansowych dla specjalnego trybunału oraz wspieraniu innych aspektów administracyjnych i zarządczych jego funkcjonowania, tak aby umożliwić specjalnemu trybunałowi wykonywanie jego mandatu.
- (14) W dniu 21 stycznia 2026 r. Komitet Ministrów przyjął decyzję, w której z zadowoleniem odniósł się do zakończenia prac nad projektem rezolucji ustanawiającej poszerzone porozumienie częściowe, a także do faktu, że zespół przygotowawczy jest gotowy do wykonywania swoich zadań od dnia 1 stycznia 2026 r. dzięki dobrowolnemu wkładowi Unii Europejskiej. W związku z tym w dniu 22 stycznia 2026 r. Rada Europy i Unia podpisały umowę w sprawie przyznania wkładu dotyczącą wkładu finansowanego za pośrednictwem Służby Komisji Europejskiej ds. Instrumentów Polityki Zagranicznej. Umowa w sprawie przyznania wkładu przewiduje projekt trwający do 24 miesięcy, którego celem jest utworzenie zespołu przygotowawczego mającego opracować instytucjonalne, logistyczne i organizacyjne podstawy dla kolejnych etapów funkcjonowania specjalnego trybunału.
- (15) Zgodnie z art. 3 ust. 5 oraz art. 21 ust. 2 i 3 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) Unia umacnia i propaguje swoje wartości oraz przyczynia się do ścisłego przestrzegania i rozwoju prawa międzynarodowego, w szczególności zasad Karty Narodów Zjednoczonych.
- (16) Unia powinna zatem powiadomić Sekretarza Generalnego Rady Europy o zamiarze przystąpienia do poszerzonego porozumienia częściowego, z zastrzeżeniem zakończenia procedur wewnętrznych niezbędnych do wyrażenia zgody na związanie się tym porozumieniem, oraz o zamiarze wzięcia udziału w przyjęciu decyzji przedstawicieli w Komitecie Ministrów co najmniej 16 państw członkowskich Rady Europy i przedstawicieli Unii w sprawie przyjęcia rezolucji ustanawiającej poszerzone porozumienie częściowe,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Stanowisko, które ma zostać zajęte w imieniu Unii w ramach organów Rady Europy w odniesieniu do Poszerzonego porozumienia częściowego w sprawie Komitetu Zarządzającego Specjalnego Trybunału do spraw Zbrodni Agresji przeciwko Ukrainie (zwanego dalej „poszerzonym porozumieniem częściowym”), polega na powiadomieniu Sekretarza Generalnego Rady Europy o zamiarze przystąpienia Unii do poszerzonego porozumienia częściowego, z zastrzeżeniem powiadomienia o zakończeniu procedur wewnętrznych wymaganych do zawarcia poszerzonego porozumienia częściowego, oraz o zamiarze wzięcia udziału w przyjęciu decyzji przedstawicieli w Komitecie Ministrów co najmniej 16 państw członkowskich Rady Europy i przedstawicieli Unii Europejskiej w sprawie przyjęcia rezolucji ustanawiającej poszerzone porozumienie częściowe.

Projekt decyzji i projekt rezolucji, o których mowa w akapicie pierwszym, są dołączone do niniejszej decyzji.

Formalne i drobne zmiany w tekście projektu decyzji i projektu rezolucji, o których mowa w akapicie pierwszym, niemające wpływu na ich meritum, mogą zostać uzgodnione przez Komisję w imieniu Unii, bez konieczności przyjmowania przez Radę kolejnej decyzji.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem jej przyjęcia.

Sporządzono w Brukseli dnia 5 maja 2026 r.

W imieniu Rady
Przewodniczący
M. KERAVNOS

TŁUMACZENIE

PROJEKT

Rezolucja CM/Res(2026)...

ustanawiająca Poszerzone porozumienie częściowe w sprawie Komitetu Zarządzającego Specjalnego Trybunału do spraw Zbrodni Agresji przeciwko Ukrainie

Przedstawiciele w Komitecie Ministrów... oraz przedstawiciele...,

uwzględniając Statut Rady Europy (ETS nr 1), który w preambule stanowi, że utrwalenie pokoju opartego na sprawiedliwości i współpracy międzynarodowej ma podstawowe znaczenie dla przetrwania społeczności ludzkiej i cywilizacji;

przypominając o obowiązkach wszystkich państw wynikających z art. 2 Karty Narodów Zjednoczonych, w tym o obowiązku powstrzymywania się w swych stosunkach międzynarodowych od stosowania groźby lub użycia siły przeciwko nietykalności terytorium albo niepodległości politycznej któregośkolwiek państwa, lub wszelkiego innego sposobu, niezgodnego z zasadami Narodów Zjednoczonych oraz do załatwiania swych sporów międzynarodowych przy pomocy środków pokojowych;

potwierdzając niezachwiane zaangażowanie na rzecz niepodległości, suwerenności i nietykalności terytorium Ukrainy w granicach uznanych przez społeczność międzynarodową;

przypominając, że Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w rezolucji A/RES/68/262 z dnia 27 marca 2014 r. wezwało wszystkie państwa do zaprzestania oraz powstrzymania się od działań mających na celu częściowe lub całkowite zakłócenie jedności narodowej i naruszenie nietykalności terytorium Ukrainy, w tym od wszelkich prób zmiany granic Ukrainy poprzez stosowanie groźby, użycie siły lub inne bezprawne środki;

przypominając, że Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w rezolucji A/RES/71/205 z dnia 19 grudnia 2016 r. potwierdziło odpowiedzialność wszystkich państw za powstrzymywanie się od stosowania groźby lub użycia siły przeciwko nietykalności terytorium albo niepodległości politycznej któregośkolwiek państwa, lub wszelkiego innego sposobu, niezgodnego z zasadami Narodów Zjednoczonych, a także wezwało Federację Rosyjską do natychmiastowego uwolnienia obywateli Ukrainy bezprawnie przetrzymywanych i osądzonych bez poszanowania podstawowych standardów wymiaru sprawiedliwości;

przypominając, że Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w rezolucji A/RES/73/194 z dnia 17 grudnia 2018 r. potępiło tymczasową okupację Republiki Autonomicznej Krymu i miasta Sewastopol oraz przypomniało, że ta tymczasowa okupacja oraz stosowanie groźby lub użycie siły przeciwko nietykalności terytorium lub niepodległości politycznej Ukrainy przez Federację Rosyjską naruszają podjęte zobowiązania do poszanowania niepodległości i suwerenności oraz istniejących granic Ukrainy;

przypominając, że Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w rezolucji A/RES/76/70 z dnia 9 grudnia 2021 r. wezwało Federację Rosyjską do całkowitego i bezwarunkowego wycofania jej sił zbrojnych z Krymu i niezwłocznego zakończenia tymczasowej okupacji terytorium Ukrainy, a także podkreśliło, że obecność wojsk rosyjskich na Krymie godzi w suwerenność narodową, niepodległość polityczną i nietykalność terytorium Ukrainy oraz narusza bezpieczeństwo i stabilność państw sąsiadujących i regionu europejskiego;

przypominając, że Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w rezolucji A/RES/ES-11/1 z dnia 2 marca 2022 r., uznawszy, że operacje wojskowe Federacji Rosyjskiej na suwerennym terytorium Ukrainy miały skalę, jakiej społeczność międzynarodowa nie widziała w Europie od dziesięcioleci, z całą mocą potępiło agresję Federacji Rosyjskiej przeciwko Ukrainie z naruszeniem art. 2 ust. 4 Karty Narodów Zjednoczonych, zażądało, aby Federacja Rosyjska natychmiast zaprzestała stosowania siły wobec Ukrainy, oraz wyraziło ubolewanie z powodu zaangażowania Białorusi w to bezprawne użycie siły przeciwko Ukrainie;

przypominając, że Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w rezolucji A/RES/ES-11/6 z dnia 23 lutego 2023 r. podkreśliło potrzebę pociągnięcia do odpowiedzialności za najpoważniejsze zbrodnie na mocy prawa międzynarodowego popełnione na terytorium Ukrainy w drodze odpowiednich, sprawiedliwych i niezależnych postępowań karnych na szczeblu krajowym lub międzynarodowym oraz zapewnienia sprawiedliwości wszystkim ofiarom i zapobiegania przyszłym przestępstwom;

przypominając, że Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w rezolucji A/RES/79/184 z dnia 17 grudnia 2024 r. potępiło wojnę napastniczą Federacji Rosyjskiej przeciwko Ukrainie naruszającą art. 2 ust. 4 Karty Narodów Zjednoczonych i wykorzystanie Krymu do tego celu oraz usiłowanie bezprawnej aneksji obwodów chersońskiego, zaporoskiego, donieckiego i ługańskiego;

przypominając, że dnia 15 marca 2022 r. Zgromadzenie Parlamentarne Rady Europy w opinii nr 300 (2022) z całą mocą potępiło agresję Federacji Rosyjskiej przeciwko Ukrainie, zauważając, że eskalacja działań zbrojnych od dnia 24 lutego 2022 r. stanowiła kontynuację wojny napastniczej przeciwko Ukrainie prowadzonej przez Federację Rosyjską od dnia 20 lutego 2014 r.;

przypominając, że dnia 16 marca 2022 r. Komitet Ministrów postanowił wykluczyć Federację Rosyjską z Rady Europy ze względu na agresję przeciwko Ukrainie, która to agresja stanowi poważne naruszenie przez Federację Rosyjską zobowiązań wynikających z art. 3 Statutu Rady Europy oraz z prawa międzynarodowego;

przekonani o pilnej konieczności zapewnienia pełnej rozliczalności w związku z agresją Federacji Rosyjskiej przeciwko Ukrainie i uznając rolę Rady Europy w podjęciu zdecydowanej reakcji na tę agresję, o czym przypomniano w Deklaracji z Reykjavíku przyjętej podczas 4. Szczytu Głów Państw i Szeferów Rządów Rady Europy w dniach 16 i 17 maja 2023 r. oraz w załączniku I do tej deklaracji zatytułowanym „Deklaracja poparcia dla Poszerzonego porozumienia częściowego w sprawie Rejestru Szkód spowodowanych agresją Federacji Rosyjskiej przeciwko Ukrainie”;

przywołując Kartę Międzynarodowego Trybunału Wojskowego z dnia 8 sierpnia 1945 r., której art. 6 lit. a) przewiduje osobistą odpowiedzialność karną za zbrodnie przeciwko pokojowi;

przywołując Rzymski Statut Międzynarodowego Trybunału Karnego i uznając jurysdykcję Międzynarodowego Trybunału Karnego w odniesieniu do sytuacji w Ukrainie, ale także uznając, że pomimo iż Ukraina ratyfikowała Statut Rzymski w dniu 25 października 2024 r. i stała się jego Państwem-Stroną w dniu 1 stycznia 2025 r., system jurysdykcji w odniesieniu do zbrodni agresji w Statucie Rzymskim uniemożliwia Międzynarodowemu Trybunałowi Karnemu wykonywanie jurysdykcji w odniesieniu do zbrodni agresji w tym konkretnym kontekście;

uznając wysiłki Międzynarodowego Centrum Ścigania Zbrodni Agresji przeciwko Ukrainie (ICPA) na rzecz koordynowania oraz wspierania krajowych postępowań karnych w sprawie zbrodni agresji przeciwko Ukrainie w celu zapewnienia odpowiedniego prowadzenia postępowań karnych w sprawie zbrodni agresji;

przypominając, że Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w rezolucji A/RES/79/284 z dnia 16 kwietnia 2025 r. uznało wkład Rady Europy w prace Grupy Głównej nad utworzeniem Specjalnego Trybunału do spraw Zbrodni Agresji przeciwko Ukrainie oraz jej gotowość do przeanalizowania możliwych wariantów zapewnienia wsparcia eksperckiego i technicznego na potrzeby utworzenia oraz, odpowiednio, funkcjonowania takiego specjalnego trybunału;

uwzględniając rezolucję statutową Res(93)28 Komitetu Ministrów w sprawie porozumień częściowych i poszerzonych;

uwzględniając rezolucję Res(96)36 Komitetu Ministrów ustanawiającą kryteria dla porozumień częściowych i poszerzonych Rady Europy, zmienioną rezolucją CM/Res(2010)2;

świadomi potrzeby stworzenia forum, na którym podmioty niebędące członkami Rady Europy mogą również uczestniczyć w inicjatywach Rady Europy mających na celu zwalczanie bezkarności sprawców zbrodni międzynarodowych;

uwzględniając decyzje z dnia 24 czerwca 2025 r., na mocy których Komitet Ministrów zezwolił na ustanowienie Komitetu Zarządzającego Specjalnego Trybunału do spraw Zbrodni Agresji przeciwko Ukrainie (zwanego dalej „Komitetem Zarządzającym”) w formie poszerzonego porozumienia częściowego w ramach Rady Europy oraz upoważnił Sekretarza Generalnego Rady Europy (zwanego dalej „Sekretarzem Generalnym”) do podpisania w imieniu Rady Europy Umowy między Radą Europy a Ukrainą w sprawie ustanowienia Specjalnego Trybunału do spraw Zbrodni Agresji przeciwko Ukrainie (zwanej dalej „Umową”);

postanawiają o ustanowieniu Poszerzonego porozumienia częściowego w sprawie Komitetu Zarządzającego Specjalnego Trybunału do spraw Zbrodni Agresji przeciwko Ukrainie, regulowanego Statutem Komitetu Zarządzającego Specjalnego Trybunału do spraw Zbrodni Agresji przeciwko Ukrainie (zwanym dalej „Statutem”), załączonym do niniejszej rezolucji;

zapraszają wszystkie państwa członkowskie i państwa będące obserwatorami Rady Europy, a także inne państwa i organizacje międzynarodowe do przystąpienia do tego poszerzonego porozumienia częściowego, zgodnie z poniższym Statutem;

wzywają wszystkie państwa członkowskie i państwa będące obserwatorami Rady Europy, Unię Europejską, Organizację Narodów Zjednoczonych, a także inne państwa oraz organizacje międzynarodowe do współpracy z Komitetem Zarządzającym i Specjalnym Trybunałem w celu ułatwienia jego pracy oraz wykonywania jego mandatu.

Dodatek do rezolucji CM/Res(2026)...

Statut Komitetu Zarządzającego Specjalnego Trybunału do spraw Zbrodni Agresji przeciwko Ukrainie

Artykuł 1

Cel Komitetu Zarządzającego

1. Niniejszym ustanawia się Komitet Zarządzający jako platformę współpracy międzyrządowej, działającą w ramach instytucjonalnych Rady Europy.
2. Celem Poszerzonego porozumienia częściowego w sprawie Komitetu Zarządzającego Specjalnego Trybunału do spraw Zbrodni Agresji przeciwko Ukrainie jest finansowanie Specjalnego Trybunału do spraw Zbrodni Agresji przeciwko Ukrainie (zwanego dalej „Specjalnym Trybunałem”) oraz pomoc w innych aspektach administracyjnych i zarządczych jego funkcjonowania, aby umożliwić Specjalnemu Trybunałowi wykonywanie jego mandatu określonego w Statucie Specjalnego Trybunału.

Artykuł 2

Funkcje Komitetu Zarządzającego

Komitet Zarządzający:

- a. zapewnia niezbędne finansowanie Specjalnego Trybunału i Komitetu Zarządzającego, w tym jego sekretariatu;
- b. zatwierdza roczny budżet wydatków Specjalnego Trybunału, przygotowany przez Sekretarza Generalnego w porozumieniu z Sekretarzem Specjalnego Trybunału;
- c. przyjmuje sprawozdanie z działalności Specjalnego Trybunału przygotowane przez Prezesa Specjalnego Trybunału;
- d. udziela porad pozasądowych oraz wytycznych dotyczących polityki we wszystkich aspektach administracyjnych funkcjonowania Specjalnego Trybunału, w tym w kwestiach efektywności;
- e. zaleca członkom i członkom stowarzyszonym środki służące realizacji celów Specjalnego Trybunału i Komitetu Zarządzającego;
- f. opracowuje regulamin wewnętrzny regulujący prace Komitetu Zarządzającego i inne uzgodnienia niezbędne do realizacji jego działań oraz dokonuje przeglądu regulaminu postępowania i przeprowadzania dowodów przyjętego przez sędziów Trybunału Specjalnego oraz wszelkich zmian tego regulaminu;
- g. rozważa i przyjmuje strategie, stosownie do potrzeb, w celu dalszego rozwoju wsparcia dla Specjalnego Trybunału na szczeblu międzyregionalnym;
- h. powołuje członków zespołu doradczego i wybiera sędziów, prokuratora Specjalnego Trybunału (zwanego dalej „prokuratorem”) i zastępców prokuratora zgodnie z procedurami określonymi w Statucie Trybunału Specjalnego;
- i. zapewnia skuteczną współpracę członków i członków stowarzyszonych we wszystkich odpowiednich sektorach, w oparciu o system podziału obciążenia;

- j. przyjmuje przepisy regulujące przejście na mechanizm rezydualny, w szczególności w odniesieniu do ochrony świadków, nadzoru nad wykonywaniem kar, rozpatrywania wniosków o przedterminowe, tymczasowe i ostateczne zwolnienie, przechowywania dowodów i rejestrów Specjalnego Trybunału oraz finansowania takich funkcji rezydualnych;
- k. rozważa uzgodnienia dotyczące skoordynowanego przeniesienia niektórych pozasądowych funkcji rezydualnych Specjalnego Trybunału do Rady Europy, w szczególności w zakresie zarządzania rejestrami i archiwami;
- l. rozważa mechanizmy pomocy członkom i członkom stowarzyszonym w zakresie kosztów związanych z wykonywaniem kar, zwalnianiem skazanych i ochroną świadków po rozwiązaniu poszerzonego porozumienia częściowego, w tym ewentualne ustanowienie funduszu powierniczego; oraz
- m. sprawuje wszelkie inne funkcje niezbędne do wykonywania mandatu.

Artykuł 3

Członkostwo

1. Każde państwo będące członkiem lub obserwatorem Rady Europy i Unii Europejskiej, każde inne państwo, które głosowało za rezolucją Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych A/RES/ES-11/6 z dnia 23 lutego 2023 r., i każde państwo lub każda organizacja międzynarodowa, które uczestniczyły w Grupie Głównej ds. Utworzenia Specjalnego Trybunału do spraw Zbrodni Agresji przeciwko Ukrainie, może zostać członkiem lub członkiem stowarzyszonym Komitetu Zarządzającego w drodze notyfikacji przekazanej Sekretarzowi Generalnemu.
2. Komitet Zarządzający może zatwierdzić inne państwo lub inną organizację międzynarodową, które zwróciły się z wnioskiem o przystąpienie do Komitetu Zarządzającego w charakterze członka lub członka stowarzyszonego.
3. Członkowie stowarzyszeni mogą w każdej chwili zostać członkami w drodze notyfikacji przekazanej Sekretarzowi Generalnemu.

Artykuł 4

Skład

1. Każdy członek wyznacza, a każdy członek stowarzyszony może wyznaczyć delegację do Komitetu Zarządzającego składającą się z nie więcej niż dwóch przedstawicieli. Jeden z tych przedstawicieli zostaje mianowany szefem delegacji.
2. Komitet Zarządzający wybiera spośród swoich członków przewodniczącego i dwóch wiceprzewodniczących na nieodnawialną trzyletnią kadencję.

Artykuł 5

Posiedzenia

1. Komitet Zarządzający zbiera się tak często, jak to konieczne, ale nie rzadziej niż raz w roku. Koszty podróży i zakwaterowania związane z uczestnictwem w posiedzeniach Komitetu Zarządzającego ponosi każdy członek i członek stowarzyszony. Komitet Zarządzający może podejmować swoje decyzje w drodze procedury pisemnej i drogą elektroniczną.
2. Pierwsze posiedzenie Komitetu Zarządzającego zwołuje Sekretarz Generalny. Kolejne posiedzenia i ich miejsce określa się decyzją Komitetu Zarządzającego.
3. Komitet Zarządzający podejmuje decyzje większością dwóch trzecich oddanych głosów, przy czym każdy członek ma jeden głos. Kwestie proceduralne rozstrzyga się większością oddanych głosów.

4. Bez uszczerbku dla ust. 5 niniejszego artykułu członkowie stowarzyszeni mogą uczestniczyć w posiedzeniach Komitetu Zarządzającego bez prawa głosu. Członkowie stowarzyszeni mogą podczas posiedzeń Komitetu Zarządzającego składać oświadczenia ustne lub pisemne.

5. Członkom stowarzyszonym, którzy wnieśli dobrowolną składkę do Komitetu Zarządzającego w kwocie równej kwocie określonej przez Komitet Zarządzający zgodnie z art. 8 niniejszego Statutu, przysługują pełne prawa członków w ciągu roku budżetowego, za który wnieśli składkę.

6. Sekretarz Generalny może uczestniczyć w posiedzeniach Komitetu Zarządzającego lub być na nich reprezentowany bez prawa głosu. Komitet Zarządzający może zapraszać przedstawicieli odpowiednich organów Rady Europy lub organizacji międzynarodowych do udziału w swoich posiedzeniach lub częściach posiedzeń, bez prawa głosu, zgodnie z punktami porządku obrad. Może także zapraszać ekspertów do udziału w posiedzeniach w trakcie omawiania do określonych punktów porządku obrad, bez prawa głosu.

Artykuł 6

Sekretariat

1. Działalność Komitetu Zarządzającego wspomaga sekretariat utworzony przez Sekretarza Generalnego. Na czele sekretariatu stoi Sekretarz Wykonawczy powołany przez Sekretarza Generalnego.

2. Sekretarz Wykonawczy jest uprawniony do zawierania umów i uzgodnień w imieniu Komitetu Zarządzającego po uzyskaniu jego zgody.

3. Sekretarz Wykonawczy wykonuje następujące zadania:

a. zwoływanie posiedzeń Komitetu Zarządzającego w porozumieniu z przewodniczącym;

b. bieżące nadzorowanie i zarządzanie pracą sekretariatu Komitetu Zarządzającego;

c. zapewnianie wraz z sekretariatem wsparcia administracyjnego i organizacyjnego dla prac Komitetu Zarządzającego, w tym utrzymywanie regularnych kontaktów i przygotowywanie jego posiedzeń;

d. utrzymywanie kontaktów z Prezesem i Sekretarzem Specjalnego Trybunału w sprawach związanych z pracą Komitetu Zarządzającego;

e. przekazywanie Komitetowi Zarządzającemu dokumentów od Prezesa i Sekretarza Specjalnego Trybunału;

f. utrzymywanie kontaktów z odpowiednimi organami krajowymi i międzynarodowymi w różnych kwestiach związanych z pracą Komitetu Zarządzającego;

g. współpraca z rządem państwa przyjmującego i Ukrainy w różnych sprawach administracyjnych związanych z pracą Komitetu Zarządzającego; oraz

h. pełnienie wszelkich innych funkcji powierzonych mu na mocy niniejszego Statutu.

4. Sekretarz Wykonawczy pełni wszelkie inne funkcje powierzone mu przez Komitet Zarządzający.

5. Bez uszczerbku dla ust. 6 niniejszego artykułu sekretariat jest w pełni niezależny pod względem administracyjnym od Rady Europy i jej organów.

6. Do sekretariatu zastosowanie ma Regulamin pracowniczy Rady Europy, z zastrzeżeniem art. 11 niniejszego Statutu.

Artykuł 7

Niezależność

1. Zgodnie ze Statutem Specjalnego Trybunału sędziowie, prokurator, zastępca lub zastępcy prokuratora oraz pracownicy Specjalnego Trybunału są niezależni w wykonywaniu swoich funkcji.
2. Każdy członek i członek stowarzyszony Komitetu Zarządzającego, a także Rada Europy i jej organy zobowiązują się do poszanowania niezależności Specjalnego Trybunału, w tym jego pracowników, sędziów, prokuratorów, zastępcy lub zastępców prokuratorów i biur, oraz do niewywierania na nich wpływu podczas wykonywania przez nich swoich obowiązków. Każdy członek i członek stowarzyszony zobowiązuje się do poszanowania całkowicie niezależnego charakteru sekretariatu i do niewywierania na niego wpływu podczas wykonywania przez niego swoich obowiązków.
3. Zgodnie z Regulaminem pracowniczym Rady Europy, wykonując swoje obowiązki, członkowie sekretariatu nie zwracają się o instrukcje do żadnego rządu, organu, organizacji pozarządowej ani innej strony trzeciej ani nie przyjmują od nich instrukcji.

Artykuł 8

Finansowanie i budżet

1. Poszerzone porozumienie częściowe ma własny budżet zgodnie z rezolucją statutową Res(93)28, obejmujący wydatki Specjalnego Trybunału i Komitetu Zarządzającego. Budżet jest finansowany z rocznych składek jego członków oraz dobrowolnych składek członków stowarzyszonych.
2. Komitet Zarządzający określa kwotę rocznej składki wnoszonej przez członków oraz zalecaną kwotę dobrowolnej składki wnoszonej przez członków stowarzyszonych. Składki te powinny zasadniczo opierać się na kryteriach ustalania rocznej skali składek do budżetu ogólnego Rady Europy i mogą być dostosowywane zgodnie z zasadami tej skali, przy jednoczesnym uwzględnieniu wszelkich innych wkładów wnoszonych zgodnie z ust. 3 niniejszego artykułu.
3. Komitet Zarządzający może przyjmować i wykorzystywać dodatkowe dobrowolne dotacje i inne wkłady związane ze swoją pracą, w tym wkłady rzeczowe i oddelegowany personel. Wkłady te muszą być zgodne z celami i funkcjami Komitetu Zarządzającego.
4. Komitet Zarządzający zatwierdza co roku budżet wydatków Specjalnego Trybunału, na podstawie projektu przedłożonego przez Sekretarza Generalnego po konsultacji z Sekretarzem Specjalnego Trybunału. Komitet Zarządzający przyjmuje również budżet wydatków własnych oraz budżet swojego sekretariatu, sporządzone przez Sekretarza Generalnego.
5. Komitet Zarządzający zatwierdza co roku roczne sprawozdania finansowe poszerzonego porozumienia częściowego, sporządzone przez Sekretarza Generalnego zgodnie z przepisami finansowymi Rady Europy (zwanymi dalej „przepisami finansowymi”) i przedkładane Komitetowi Zarządzającemu wraz ze sprawozdaniem audytora zewnętrznego, zgodnie z przepisami finansowymi.
6. W celu udzielenia Sekretarzowi Generalnemu absolutorium za zarządzanie w danym roku budżetowym Sekretarz Wykonawczy przekazuje Komitetowi Ministrów roczne sprawozdanie finansowe poszerzonego porozumienia częściowego wraz z jego zatwierdzeniem lub uwagami oraz sprawozdania sporządzone przez audytora zewnętrznego, zgodnie z przepisami finansowymi.

7. Przepisy finansowe mają zastosowanie do przyjmowania budżetu poszerzonego porozumienia częściowego i zarządzania nim, z uwzględnieniem postanowień niniejszego Statutu.
8. Środki finansowe Komitetu Zarządzającego objęte są postanowieniami Porozumienia ogólnego w sprawie przywilejów i immunitetów Rady Europy (ETS nr 2).

Artykuł 9

Współpraca

1. Komitet Zarządzający współpracuje z odpowiednimi partnerami krajowymi i międzynarodowymi w celu wykonywania swojego mandatu.
2. Każdy członek lub członek stowarzyszony współpracuje, w granicach przewidzianych jego ustawodawstwem krajowym, z Komitetem Zarządzającym, Ukrainą i państwem przyjmującym w celu wykonywania mandatu Komitetu Zarządzającego.
3. Komitet Zarządzający stara się zapewnić sprawiedliwy podział obciążeń we wszystkich stosownych formach współpracy ze Specjalnym Trybunałem oraz rozpatruje preferowane sposoby współpracy między Specjalnym Trybunałem a członkami i członkami stowarzyszonymi Komitetu Zarządzającego. Członkowie i członkowie stowarzyszeni Komitetu Zarządzającego będą dążyć do zawarcia niezbędnych umów i uzgodnień w celu ułatwienia skutecznego działania Specjalnego Trybunału, w tym w kwestiach takich jak identyfikacja i lokalizacja osób, doręczanie dokumentów, zatrzymywanie, przekazywanie lub pozbawianie wolności osób, ochrona i relokacja świadków oraz wykonywanie kar.
4. Członkowie i członkowie stowarzyszeni Komitetu Zarządzającego przyjmują do wiadomości, że wejście w życie umowy z państwem przyjmującym umożliwiającej wykonywanie jurysdykcji Specjalnego Trybunału na terytorium państwa przyjmującego będzie uzależnione od zawarcia:
 - a. 10 umów o współpracy oraz
 - b. minimalnej liczby zobowiązań dotyczących współpracy w każdej z następujących dziedzin:
 - i. ochrona świadków i relokacja;
 - ii. wykonywanie kar;
 - iii. zwalnianie, w tym tymczasowe zwalnianie.

Artykuł 10

Poufność

Jeżeli Komitet Zarządzający nie postanowi inaczej, jego posiedzenia i dokumenty są traktowane jako poufne.

Artykuł 11

Odstępstwa od zasad i przepisów Rady Europy

Komitet Zarządzający może, za zgodą Komitetu Ministrów, odstąpić od obowiązujących zasad i przepisów Rady Europy, jeżeli jest to konieczne do skutecznego wykonywania funkcji Komitetu Zarządzającego.

Artykuł 12

Zmiany

1. Członkowie mogą zgłaszać zmiany do niniejszego Statutu.
2. Propozycje zmian są rozpatrywane przez Komitet Zarządzający. Zgłaszane zmiany są przyjmowane przez Komitet Zarządzający większością dwóch trzecich głosów określoną w art. 5 ust. 3 niniejszego Statutu oraz decyzją Komitetu Ministrów o identycznym brzmieniu, podjętą w składzie ograniczonym do przedstawicieli państw będących członkami Komitetu Zarządzającego, przyjmowaną większością głosów określoną w art. 20 lit. d) Statutu Rady Europy.

3. Tekst każdej zmiany przyjętej przez Komitet Zarządzający i Komitet Ministrów jest przekazywany przez Sekretarza Generalnego Rady Europy członkom do przyjęcia.
4. Zmiana przyjęta zgodnie z niniejszym artykułem wchodzi w życie trzydziestego dnia po dniu, w którym wszyscy członkowie powiadomili Sekretarza Generalnego Rady Europy o jej przyjęciu, zgodnie ze swoimi odpowiednimi procedurami wewnętrznymi.

Artykuł 13

Czas trwania

1. Aby chronić niezawisłość sędziowską Specjalnego Trybunału i zapewnić skuteczne wykonywanie jego mandatu, poszerzone porozumienie częściowe nie podlega wymogowi trzyletniego okresu próbnego określonego w ust. 6 rezolucji Komitetu Ministrów Res(96)36 ustanawiającej kryteria dla porozumień częściowych i poszerzonych Rady Europy.
2. Komitet Ministrów może, na zalecenie Komitetu Zarządzającego, podjąć decyzję o zakończeniu obowiązywania poszerzonego porozumienia częściowego.
3. Po otrzymaniu powiadomienia od Prezesa Specjalnego Trybunału o wykonaniu mandatu Specjalnego Trybunału Komitet Zarządzający poddaje analizie odpowiednie warunki ustanowienia mechanizmu rezydualnego mającego zastąpić Specjalny Trybunał w drodze odrębnego instrumentu międzynarodowego. Komitet Zarządzający może zalecić Stronom Umowy rozwiązanie Specjalnego Trybunału i ustanowienie mechanizmu rezydualnego.
4. W sytuacji opisanej w ust. 3 niniejszego artykułu Komitet Zarządzający przyjmuje szczegółowy plan przejściowy na podstawie zalecenia Stron Umowy, państwa przyjmującego i Prezesa Specjalnego Trybunału. Plan ten obejmuje w szczególności ochronę świadków, nadzór nad wykonywaniem kar, rozpatrywanie wniosków o przedterminowe, tymczasowe i ostateczne zwolnienie, przechowywanie dowodów i rejestrów Trybunału Specjalnego oraz finansowanie. Członkowie i członkowie stowarzyszeni Komitetu Zarządzającego współpracują ze sobą, aby zapewnić należyte zakończenie działalności Specjalnego Trybunału.

Artykuł 14

Rozwiązywanie sporów

Członkowie i członkowie stowarzyszeni dążą do rozwiązywania wszelkich sporów, które mogą powstać w związku ze stosowaniem lub wykładnią postanowień niniejszego Statutu, w drodze negocjacji lub innych środków pokojowego rozstrzygnięcia sporów, uzgodnionych przez nich za obopólną zgodą.

Artykuł 15

Wystąpienie lub wykluczenie członka

1. Każdy członek lub członek stowarzyszony może wystąpić z Komitetu Zarządzającego w drodze notyfikacji przekazanej Sekretarzowi Generalnemu.
2. Sekretarz Generalny potwierdza otrzymanie notyfikacji i informuje członków i członków stowarzyszonych Komitetu Zarządzającego.
3. Wystąpienie członka staje się skuteczne z końcem roku budżetowego, w którym nastąpiła notyfikacja, jeżeli taką notyfikację przekazano przed dniem 1 czerwca tego roku budżetowego, lub z końcem kolejnego roku budżetowego, jeżeli notyfikację o wystąpieniu przekazano w dniu 1 czerwca roku budżetowego lub po tej dacie. Wystąpienie członka stowarzyszonego staje się skuteczne z chwilą otrzymania notyfikacji.
4. Zgodnie z obowiązującymi przepisami finansowymi Komitet Zarządzający bada skutki finansowe wystąpienia lub wykluczenia członka lub członka stowarzyszonego i dokonuje odpowiednich uzgodnień.

5. Sekretarz Generalny niezwłocznie informuje zainteresowanego członka o skutkach jego wystąpienia zgodnie z ust. 3 niniejszego artykułu.
 6. Komitet Zarządzający może zdecydować, że członek lub członek stowarzyszony postępujący w sposób niezgodny z mandatem Komitetu Zarządzającego lub utrudniający wykonywanie jego funkcji przestaje być członkiem lub członkiem stowarzyszonym Komitetu Zarządzającego z dniem określonym przez Komitet Zarządzający.
-

TŁUMACZENIE

PROJEKT

Decyzja przedstawicieli co najmniej 16 państw członkowskich Rady Europy zasiadających w Komitecie Ministrów oraz przedstawicieli Unii Europejskiej, w sprawie przyjęcia rezolucji ustanawiającej rozszerzoną umowę częściową

Przedstawiciele [co najmniej 16 państw członkowskich] w Komitecie Ministrów oraz przedstawiciele [Unii Europejskiej]:

1. przyjęli rezolucję CM/Res/(202x)x ustanawiającą Poszerzone Porozumienie Częściowe w sprawie Komitetu Zarządzającego Specjalnego Trybunału do spraw Zbrodni Agresji przeciwko Ukrainie i tym samym wyrazili zamiar przystąpienia do niego, w stosownych przypadkach z zastrzeżeniem zakończenia procedur wewnętrznych niezbędnych do wyrażenia zgody na związanie się tym porozumieniem;
2. uzgodnili, że Komitet Ministrów – w składzie ograniczonym do państw/Unii Europejskiej, które powiadomiły o zamiarze przystąpienia do Poszerzonego Porozumienia Częściowego oraz, w stosownych przypadkach, o zakończeniu swoich procedur wewnętrznych niezbędnych do wyrażenia zgody na związanie się tym porozumieniem – podejmie decyzję o wejściu w życie Poszerzonego Porozumienia Częściowego, gdy:
 - (i) wspomniane wyżej państwa/Unia Europejska osiągną porozumienie co do tego, że ich łączna liczba, w tym liczba podmiotów wnoszących duży wkład na rzecz Poszerzonego Porozumienia Częściowego zgodnie z jego skalą składek, jest wystarczająca do wejścia porozumienia w życie, przy założeniu, że liczba ta będzie wyższa niż 16;
 - (ii) uznają, zgodnie ze swoimi procedurami wewnętrznymi, parametry budżetowe za odpowiednie i akceptowalne, biorąc pod uwagę prace przeprowadzone przez Zespół Przygotowawczy; oraz
 - (iii) te państwa/Unia Europejska, które są podmiotami wnoszącymi duży wkład na rzecz Poszerzonego Porozumienia Częściowego zgodnie z jego skalą składek, uzgodniły jego wejście w życie;
3. zwrócili się do Sekretariatu o przedstawienie sprawozdania z postępów prac przygotowawczych Zespołu Przygotowawczego;
4. stwierdzili, że państwo członkowskie lub państwo-observator Rady Europy, inne państwo lub organizacja międzynarodowa, które przed wejściem w życie Poszerzonego Porozumienia Częściowego poinformują o zamiarze przystąpienia do niego jako członek lub członek stowarzyszony oraz, w stosownych przypadkach, o zakończeniu wewnętrznych procedur niezbędnych do wyrażenia zgody na związanie się nim, jest uznawane za członka założyciela Poszerzonego Porozumienia Częściowego i jest uprawnione do udziału w przyjęciu tej decyzji;
5. postanowili, że zgodnie z podejściem etapowym, które ma zostać przyjęte na potrzeby ustanowienia Specjalnego Trybunału, Komitet Zarządzający Specjalnego Trybunału dokona przeglądu realizacji pierwszego etapu powstawania Specjalnego Trybunału na podstawie art. 53 ust. 1 lit. a) statutu Specjalnego Trybunału i zadecyduje większością dwóch trzecich głosów swoich członków, w tym głosów poparcia oddanych przez wszystkie podmioty wnoszące duży wkład, o przejściu do etapu 2 powstawania Specjalnego Trybunału na podstawie art. 53 ust. 1 lit. b) statutu Specjalnego Trybunału, w tym o zatwierdzeniu powiązanych ustaleń budżetowych i organizacyjnych.